

УДК 005.591.6:330.322

О. А. Будніков,
аспірант, Полтавський державний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2822-8807>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.4.193

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА: ПОЛІТИКА, ІНСТРУМЕНТИ ТА ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

O. Budnikov,
Postgraduate Student, Poltava State Agrarian University

MANAGEMENT OF THE INVESTMENT AND INNOVATION POTENTIAL OF AN ENTERPRISE: POLICY, TOOLS AND PERFORMANCE INDICATORS

У статті здійснено теоретичне обґрунтування науково-методичних підходів до управління інвестиційно-інноваційним потенціалом підприємств аграрної сфери через формування їх інвестиційно-інноваційної політики, добору інструментів її реалізації та систему показників оцінювання результативності. У роботі уточнено сутність і складові інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрного підприємства як об'єкта управління. Обґрунтовано логіку формування інвестиційно-інноваційної політики та вимоги до її реалізації в аграрній сфері. Систематизовано ключові управлінські інструменти, придатні для забезпечення розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємства. Визначено систему показників для оцінювання результативності політики та ефективності управлінських рішень у інвестиційно-інноваційній діяльності підприємства. Доведено, що реалізація інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрного підприємства потребує підсилення внутрішніх передумов: управлінських і технологічних компетенцій, цифрової та організаційної зрілості, якості даних і аналітики, інноваційної культури та здатності до кооперації з технологічними й фінансовими партнерами.

The article provides a theoretical justification of scientific and methodological approaches to managing the investment and innovation potential of agricultural enterprises through the formation of their investment and innovation policy, the selection of tools for its implementation and a system of performance assessment indicators. The paper clarifies the essence and components of the investment and innovation potential of an agricultural enterprise as an object of management. The logic of the formation of investment and innovation policy and the requirements for its implementation in the agricultural sector are substantiated. Key management tools suitable for ensuring the development of the investment and innovation potential of agricultural enterprises are systematized. A system of indicators is defined for assessing the effectiveness of the policy and the effectiveness of management decisions in the investment and innovation activities of the enterprise. It is proven that the implementation of the investment and innovation potential of an agricultural enterprise requires strengthening internal prerequisites: managerial and technological competencies, digital and organizational maturity, data quality and analytics, innovation culture and the ability to cooperate with technological and financial partners. The investment and innovation potential of an enterprise should be interpreted as the aggregate ability of a business entity to initiate, select, finance and implement innovative solutions with measurable economic results. For agricultural enterprises, such potential is formed not only by financial resources, but also by the quality of managerial and technological competencies, access to data and analytics, the state of the material and technical base, the ability to

cooperate with scientific institutions and technological partners, as well as the organizational maturity of project management. The article presents the system of management of the investment and innovation policy of an enterprise as a holistic architecture that integrates the influence of the external environment, internal development prerequisites, the roles of participants and a set of management tools.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційний потенціал, управління, ефективність, організаційно-економічний механізм, інвестиційно-інноваційний розвиток, підприємства, аграрна сфера, R&D.

Keywords: investment and innovation potential, management, efficiency, organizational and economic mechanism, investment and innovation development, enterprises, agricultural sector, R&D.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах воєнних і макроекономічних шоків, цінової та логістичної нестабільності, посилення технологічної конкуренції й екологічних обмежень підприємства аграрної сфери функціонують у середовищі підвищеної невизначеності. Це ускладнює прийняття інвестиційних рішень, подовжує горизонти окупності та підвищує вимоги до якості управління ресурсами розвитку. За таких обставин інвестиційно-інноваційний потенціал набуває ролі ключового джерела конкурентоспроможності й стійкості, однак його відтворення не є автоматичним: воно залежить від узгодженості цілей, пріоритетів, інструментів і процедур управління, а також від спроможності підприємства трансформувати залучений капітал і знання у вимірювані виробничо-економічні результати. Водночас практична реалізація управління інвестиційно-інноваційним потенціалом в аграрній сфері часто має фрагментарний характер: політика інвестування та інновацій розглядається відокремлено, інструменти застосовуються ситуативно, а оцінювання результативності зводиться до вузького набору фінансових показників без належного врахування галузевої специфіки. Це формує методичний розрив між декларованими цілями розвитку та реальними управлінськими рішеннями, ускладнює порівнянність альтернативних проєктів і знижує керованість інвестиційно-інноваційних перетворень. Саме тому виникає потреба в науково обґрунтованому підході, який поєднує інвестиційно-інноваційну політику, інструменти її реалізації та систему індикаторів результативності, адаптовану до умов і ризиків аграрного виробництва.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Теоретико-методичні підходи до управління інвестиційно-інноваційним потенціалом підприємства та обґрунтування політики його розвитку достатньо широко представлені у сучасній науковій літературі. У публікаціях інвестиційно-інноваційний потенціал розглядається як керована сукупність ресурсів, компетенцій і організаційних можливостей, що потребує узгодження стратегічних цілей розвитку з пріоритетами інвестування, інноваційною стратегією, принципами прийняття рішень і набором прикладних інструментів реалізації проєктів. При цьому підкреслюється, що результативність управлінських впливів визначається не лише обсягом вкладень, а й якістю організаційно-економічного забезпечення: наявністю релевантної інформаційно-аналітичної бази та процедур оцінювання, дієвими регламентами й інституційними правилами, кадровою та технологічною спроможністю впровадження інновацій, а також системою моніторингу, контролю і коригування рішень за показниками результативності, що відображають як ефект інвестицій, так і динаміку інноваційних змін на рівні підприємства. Вагомий внесок у розвиток і наукове осмислення зазначеної проблематики зробили: Аранчій В. [1], Аранчій Д. [7], Балдинюк В. [2], Бірак Є. [13], Бурлаков В. [15], Волощук К. [3], Гарбар Ж. [4], Голбан Т. [1], Дацій О. [5], Дендебера О. [16], Зоря О. [1, 6, 7], Зоря С. [6], Корженівська Н. [8], Кушнір В. [8], Кузьома В. [9], Лісевич Н. [3], Майборода К. [4], Майорова І. [10], Манн Р. [11], Маркіна І. [12], Марчишинець С. [12], Мауер Д. [6], Махно С. [11], Михайлик О. [13], Назаренко І. [14], Непочатенко О. [18], Ніколюк О. [15], Павлюк С. [9], Півторак В. [16], Свиноус Н. [17], Соколюк К. [18], Соколюк С. [18], Старинець

О. [19], Усикова О. [20], Яснолоб І. [7], Юрій Т. [16] та інші.

На підставі узагальнення наукових підходів, представлених у працях вищезазначених авторів, можна констатувати, що питання розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств та управління інвестиційними процесами загалом опрацьовані достатньо ґрунтовно. Водночас у прикладному вимірі зберігається потреба в більш цілісному відображенні управлінської логіки саме управління інвестиційно-інноваційним потенціалом підприємства як системи, де політика розвитку має бути безпосередньо "прив'язана" до вибору інструментів реалізації та вимірюватися через чітко визначені показники результативності.

Для підприємств аграрної сфери ця проґалина проявляється особливо виразно, оскільки параметри потенціалу та ефекти інвестиційно-інноваційних рішень формуються в умовах сезонності, природно-кліматичної залежності, ресурсних і технологічних обмежень, цінової волатильності та підвищеної ризиковості виробничих циклів. У таких умовах управлінські рішення мають одночасно забезпечувати відтворення ресурсної бази, технологічне оновлення, адаптацію до змін інституційного середовища та підтримання фінансової стійкості, що вимагає узгодження стратегічних орієнтирів підприємства з механізмами планування, прогнозування і контролю реалізації інвестиційно-інноваційних програм.

Відповідно, подальшого наукового опрацювання потребують питання систематизації політики управління інвестиційно-інноваційним потенціалом (як сукупності принципів, пріоритетів і процедур прийняття рішень), обґрунтування релевантного набору інструментів її реалізації на рівні підприємства та уточнення показників результативності, які дозволяють оцінювати не лише фінансовий ефект, а й технологічні, організаційні та ринкові зміни, що генеруються інноваціями. Це зумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на розроблення практично орієнтованих підходів до підвищення керованості, узгодженості та ефективності використання інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрних підприємств.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні науково-методичних підходів до управління

інвестиційно-інноваційним потенціалом підприємств аграрної сфери через формування їх інвестиційно-інноваційної політики, добору інструментів її реалізації та систему показників оцінювання результативності. Основними завданнями дослідження є:

- уточнити сутність і складові інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрного підприємства як об'єкта управління;

- обґрунтувати логіку формування інвестиційно-інноваційної політики та вимоги до її реалізації в аграрній сфері;

- систематизувати ключові управлінські інструменти, придатні для забезпечення розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств аграрної сфери;

- визначити систему показників для оцінювання результативності політики та ефективності управлінських рішень у інвестиційно-інноваційній діяльності підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

У сучасній економіці інвестиційно-інноваційний потенціал підприємства дедалі частіше розглядається не лише як сукупність ресурсів, а як інтегральна управлінська категорія, що визначає здатність суб'єкта господарювання формувати траєкторію розвитку в умовах конкуренції, нестабільності ринків і технологічних змін. У цьому контексті слушною є теза, що "інноваційно-інвестиційний потенціал тісно відображає об'єктивно-існуючу можливість соціально-економічного розвитку..." [12], адже саме він задає межі та темпи оновлення, модернізації й адаптації підприємства до зовнішніх викликів.

Для підприємств аграрної сфери проблематика управління інвестиційно-інноваційним потенціалом набуває особливої ваги з огляду на сезонність виробництва, залежність від природно-кліматичних умов, підвищену ризиковість, а також потребу в поєднанні виробничих і управлінських інновацій у межах єдиного механізму розвитку. Узагальнюючи досліджені нами наукові підходи, варто відзначити, що "інвестиційно-інноваційний потенціал є важливою складовою потенціалу підприємства та забезпечує в практичному аспекті можливість розширеного відтворення, підвищення конкурентоспроможності, економічної безпеки бізнес-суб'єктів" [14]. У свою чергу, для аграрних підприємств особливо релевантним є розуміння, за яким "інвестиційно-інноваційний потенціал суб'єктів агробізнесу — складова економічного потенціалу, реальна чи

потенційна спроможність суб'єкта господарювання використовувати інновації у своїй виробничій та управлінській системах через залучення інструментів інвестиційного забезпечення для моделювання комплексної концепції стратегічного управління підприємством, що складається з окремих елементів, базується на певних принципах та методах" [20].

Змістовне наповнення цього потенціалу визначається не фактом здійснення інвестицій як таких, а їх якісною спрямованістю на зміни та оновлення. Саме тому принциповим є твердження, що "для розвитку інноваційної діяльності інвестиції повинні володіти інноваційною спрямованістю, тобто вони мають використовуватись на розроблення та впровадження різних видів інновацій" [10]. Такий підхід переводить фокус управління від простого залучення ресурсів до формування портфеля інвестиційно-інноваційних рішень, здатних генерувати відчутні технологічні, організаційні й ринкові ефекти.

Водночас практична реалізація інноваційно-інвестиційних ініціатив потребує відповідного середовища, інституційної підтримки та організаційної готовності підприємств до змін. Відповідно до цього, "щоб активізувати інноваційну та інвестиційну діяльність підприємств і тим самим зберегти та підвищити їх інноваційно-інвестиційний потенціал необхідно вжити комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату, підтримку інноваційної діяльності та підвищення інноваційного потенціалу українських підприємств" [11]. Отже, управління інвестиційно-інноваційним потенціалом доцільно розглядати як узгоджену систему рішень, що включає політику розвитку, набір інструментів її реалізації та показники результативності, які дозволяють оцінювати досягнення стратегічних орієнтирів і коригувати управлінські дії з урахуванням специфіки аграрного виробництва.

У цьому контексті інвестиційно-інноваційний потенціал підприємства, на нашу думку, доцільно трактувати як сукупну спроможність суб'єкта господарювання ініціювати, відбирати, фінансувати та впроваджувати інноваційні рішення з отриманням вимірюваних економічних результатів. Для аграрних підприємств такий потенціал формується не лише фінансовими ресурсами, а й якістю управлінських і технологічних компетенцій, доступом до даних та аналітики, станом матеріально-технічної бази, здатністю до кооперації з науковими устано-

вами й технологічними партнерами, а також організаційною зрілістю проєктного управління.

Водночас навіть значний інвестиційно-інноваційний потенціал може залишатися нереалізованим за відсутності узгодженої політики, яка поєднує стратегічні пріоритети, механізми відбору проєктів, інструменти ресурсного забезпечення, регламенти контролю та процедури комерціалізації результатів. Тому методично важливо представити систему управління інвестиційно-інноваційною політикою як цілісну архітектуру, що інтегрує вплив зовнішнього середовища, внутрішні передумови розвитку, ролі учасників і набір управлінських інструментів.

Узагальнену структуру такої системи для аграрного підприємства, її ключові елементи та логіку управлінських процесів наведено на рис. 1.

Як показано на рис. 1, система формується під впливом зовнішніх факторів, які одночасно виступають джерелом можливостей і обмежень для інвестування та інновацій. Для аграрного сектору це насамперед регуляторні вимоги, державні програми підтримки, галузеві технологічні тренди, кон'юнктура ринків, доступ до фінансових ресурсів і розвиток інноваційної інфраструктури. Таке середовище визначає так званий "коридор" прийнятних рішень і задає параметри, у межах яких інвестиційно-інноваційний потенціал може бути реалізований через конкретні проєкти.

Центральною умовою практичної дієздатності системи є визначеність суб'єктів інвестиційно-інноваційної політики та розподіл їх ролей. Внутрішні стейкхолдери забезпечують постановку цілей, пріоритезацію, ресурсне забезпечення та відповідальність за результати. Зовнішні учасники (розширюють інструментарій фінансування і знань, підвищують технологічну спроможність та пришвидшують трансфер рішень у виробничу практику. Саме через таку взаємодію інвестиційно-інноваційний потенціал набуває прикладної форми — портфеля узгоджених ініціатив.

Змістовне наповнення політики розкривається через інструменти, принципи, функції та методи управління. Інструменти охоплюють кадрово-мотиваційні, правові, інформаційно-цифрові, організаційні, методичні та фінансово-економічні засоби, що дозволяють перетворювати стратегічні орієнтири на керовані програми дій. Принципи (стратегічна узгодженість інвестицій і інновацій, системність, портфельність, гнучкість, керованість ризиків,

Рис. 1. Структура системи управління інвестиційно-інноваційною політикою підприємства та її елементи

Джерело: удосконалено автором на основі [7].

прозорість і вимірюваність результатів, орієнтація на комерціалізацію та масштабування, інтегрованість із вимогами сталості) формують норматив якості управління та задають критерії дисципліни реалізації. Функціональний блок підкреслює безперервний характер управління: від моніторингу та технологічного прогнозування — до координації портфеля, ресурсного забезпечення, розвитку інноваційної культури, звітності, контролю та управління змінами.

Методична складова пропонованої системи конкретизує, яким чином підприємство має оцінювати й обґрунтовувати рішення: через інструменти діагностики економічного стану

та інвестиційних можливостей, прогнозування ринку і технологічних змін, відбір і ранжування проєктів, оцінку ефективності із застосуванням сценарного підходу та аналізу чутливості, портфельні процедури балансування ризику й дохідності, контролінг витрат і результатів R&D, бюджетування та управління відхиленнями. Для аграрних підприємств це особливо важливо, оскільки ризики виробництва безпосередньо впливають на параметри грошових потоків та результати інноваційних інвестицій.

У межах запропонованої структури інвестиційно-інноваційна політика підприємства фокусується не лише на залученні капіталу як

такому, а на спрямуванні ресурсів у ті напрями, що здатні забезпечити технологічну та ринкову перевагу. Її предметом виступають як матеріальні вкладення, так і нематеріальні компоненти розвитку — знання, R&D, інтелектуальна власність, цифрові продукти, організаційні інновації. Для аграрних підприємств така подвійна природа об'єктів є принциповою, оскільки конкурентоспроможність дедалі більше визначається поєднанням фізичних активів із даними, технологіями та компетенціями, що забезпечують точність рішень, якість продукції, прогнозованість результатів і гнучкість реагування на ринкові та природні виклики. Відтак інвестиційні ресурси й грошові потоки розглядаються як інструмент формування портфеля інноваційних ініціатив, а інноваційні ризики — як невід'ємний параметр, що має бути врахований у відборі, плануванні та контролі реалізації таких ініціатив.

Ефективність інвестиційно-інноваційної політики залежить від внутрішніх передумов підприємства, які визначають його здатність перетворювати фінансування на відчутний інноваційний результат. Йдеться про управлінські та технологічні компетенції, організаційну зрілість проектного управління, якість даних і аналітики, а також про інноваційну культуру та мотиваційні механізми персоналу. Для аграрного бізнесу ці чинники набувають особливої ваги, адже значна частина інноваційного ефекту виникає саме на стику технологій і дисципліни виконання: точність дотримання регламентів, здатність працювати з цифровими системами, коректність обліку виробничих параметрів, швидкість управлінських реакцій на відхилення. Внутрішній потенціал підприємства тут проявляється як пропускна спроможність системи: навіть за наявності доступу до капіталу та технологій, низька цифрова зрілість, слабка кооперація з партнерами або дефіцит кваліфікацій можуть знижувати віддачу від інвестицій, подовжувати строки впровадження та ускладнювати масштабування результатів.

Таким чином, у сукупності така система є організаційно-економічним механізмом нарощування й реалізації інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрного підприємства, де ключовою стає не стільки наявність окремих елементів, скільки їх узгодженість та керованість у часі. Політика задає правила вибору пріоритетів і формує логіку портфельного управління, що дозволяє поєднувати проекти різної природи (модернізаційні, цифрові, продуктові, організаційні) з ураху-

ванням ризику, ресурсних обмежень і цільових результатів. Вбудовані процедури моніторингу, контролінгу та оцінювання ефективності створюють контур зворотного зв'язку: результати реалізації проектів коригують інвестиційні рішення, уточнюють вимоги до компетенцій і даних, а також змінюють підхід до управління ризиками. Саме через цей контур забезпечується відтворюваність ефекту — підвищення продуктивності, якості та доданої вартості, зниження витрат і втрат, посилення стійкості до шоків (цінових, логістичних, кліматичних), а також формування умов для комерціалізації й масштабування інноваційних рішень у межах підприємства та його партнерських ланцюгів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Сформована структура управління інвестиційно-інноваційною політикою аграрного підприємства засвідчує, що результативність інвестування визначається не стільки обсягом залученого капіталу, скільки здатністю підприємства організовано перетворювати ресурси на інноваційні результати. Запропонований підхід інтегрує інвестиційні та інноваційні рішення в єдину логіку стратегічної узгодженості, портфельного відбору й керованості ризиками, що дає змогу спрямовувати фінансування на технологічне оновлення, цифрову трансформацію, R&D та комерціалізацію рішень з урахуванням зовнішніх обмежень і можливостей. У такий спосіб політика виступає інструментом формування конкурентних переваг через поєднання матеріальних і нематеріальних інвестицій та забезпечує прозорість цілей, пріоритетів і критеріїв оцінювання.

Водночас доведено, що реалізація інвестиційно-інноваційного потенціалу аграрного підприємства потребує підсилення внутрішніх передумов — управлінських і технологічних компетенцій, цифрової та організаційної зрілості, якості даних і аналітики, інноваційної культури та здатності до кооперації з технологічними й фінансовими партнерами. Наявність контурів моніторингу, контролю та зворотного зв'язку забезпечує адаптацію портфеля проектів до змін ринкового середовища й ризиків, підвищує дисципліну виконання та зменшує втрати від неузгодженості рішень. Це створює передумови для стійкого нарощування продуктивності й доданої вартості, скорочення витрат

і ризиків, а також для масштабування інноваційних рішень і підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств у довгостроковій перспективі.

Література:

1. Аранчій В.І., Зоря О.П., Голбан Т.Т. Стратегічні напрями інвестиційно-інноваційного розвитку аграрного виробництва на галузевому та господарському рівнях. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 45. С. 33—38.
2. Балдинюк В., Балдинюк В. Управління інвестиційним потенціалом підприємств АПК. Економіка та суспільство. 2024. № 63. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4082/4011> (дата звернення: 31.01.2026).
3. Волощук К.Б., Лісевич Н.А. Особливості інноваційно-інвестиційного розвитку виробництва продукції тваринництва агропромисловими підприємствами. Інноваційна економіка. 2019. № 3—4. С. 12—17.
4. Гарбар Ж.В., Майбородюк К.С. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств України. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 12. С. 18—22.
5. Дацій О.І. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в агропромисловому комплексі України. Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку. 2011. № 1. С. 65—76.
6. Зоря О.П., Зоря С.П., Мауер Д.Р. Напрями інвестиційного-інноваційного розвитку аграрного виробництва України в умовах євроінтеграційних змін та продовольчих викликів. Цифрова економіка та економічна безпека. 2023. Вип. 8 (08). С. 83—88.
7. Зоря О.П., Яснолоб І.О., Аранчій Д.С. Теоретико-методологічні засади формування інвестиційної політики підприємства. Цифрова економіка та економічна безпека, 2023. Вип. 8 (08). С. 89—93.
8. Корженівська Н.А., Кушнір В.О. Роль інновацій у формуванні стратегічного менеджменту аграрних підприємств у післякризовий період. Причорноморські економічні студії. 2024. № 89. С. 160—163.
9. Кузьома В.В., Павлюк С.І. Інвестиційно-інноваційний механізм формування конкурентоспроможності аграрних підприємств в умовах сталого розвитку. Український журнал прикладної економіки. 2020. Том 5 (3). С. 336—345.
10. Майорова І.М. Інвестиційно-інноваційний потенціал промислового підприємства. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69). № 2. С. 139—143.
11. Манн Р.В., Махно С.В. Інноваційно-інвестиційний потенціал підприємств України: умови збереження та розвитку в повоєнний період. Економічний простір. 2022. № 182. С. 144—148.
12. Маркіна І.А., Марчишинець С.М. Розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу промислового сектору. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2019. № 2. С. 5—11.
13. Михайлик О., Бірак Є. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2023. № 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3350/3277> (дата звернення: 31.01.2026).
14. Назаренко І.М. Діагностично-управлінські аспекти в системі розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємства. Агросвіт. 2020. № 22. С. 23—28.
15. Ніколюк О.В., Бурлаков В.С. Сучасний стан інноваційно-інвестиційної діяльності аграрного бізнесу. Економіка харчової промисловості. 2025. № 3. С. 36—43.
16. Півторак В.С., Юрій Т.П., Дендебега О.П. Проблеми та перспективи підвищення інноваційно-інвестиційної активності малого аграрного підприємництва. Економіка та суспільство. 2024. № 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4731/4672> (дата звернення: 31.01.2026).
17. Свиноус Н.І. Управління інвестиційними процесами відтворення ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств. Економіка та управління АПК. 2021. № 1. С. 166—178.
18. Соколюк С., Соколюк К., Непочатенко О. Фінансування інноваційної діяльності та аналіз ефективності використання фінансових ресурсів аграрних підприємств. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1056/1013> (дата звернення: 31.01.2026).
19. Старинець О.Г. Інвестиційне забезпечення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. Причорноморські економічні студії. 2020. № 57. С. 87—90.
20. Усикова О.М. Розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу суб'єктів аграрного бізнесу: теорія, методологія, практика: автореф. дис.... д-ра екон. наук: 08.00.04. Харків, 2018. 38 с.

References:

1. Aranchii, V.I., Zoria, O.P. and Holban, T.T. (2019) "Strategic Areas of Investment-Innovation Development of Agricultural Production at the Industry and Economic Level", *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 45, pp. 33—38.
2. Baldyniuk, V. and Baldyniuk, V. (2024), "Management of investment potential of agro-industrial enterprises", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 63, available at: <https://economyand-society.in.ua/index.php/journal/article/view/4082/4011> (Accessed 31 January 2026).
3. Voloshchuk, K.B. and Lisevych N.A. (2019), "Features of innovation and investment development of livestock production by agro-industrial enterprises", *Innovatsiina ekonomika*, vol. 3—4, pp. 36—37.
4. Harbar, Zh.V. and Maiborodiuk, K.S. (2021), "Investment support for innovative development of agricultural enterprises of Ukraine", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 12, pp. 18—22.
5. Datsii, O.I. (2011), "Financial support of innovative activity in the agro-industrial complex of Ukraine", *Problemy investytsiino-innovatsiinoho rozvytku*, vol. 1, pp. 65—76.
6. Zoria, O.P., Zoria, S.P. and Mauer, D.R. (2023), "Directions of investment and innovative development of agricultural production in Ukraine in the context of European integration changes and food challenges", *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 8 (08), pp. 83—88.
7. Zoria, O.P., Yasnolob I.O and Aranchii, D.S. (2023), "Theoretical and methodological principles of forming an enterprise's investment policy", *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 8 (08), pp. 89—93.
8. Korzhenivska, N.L. and Kushnir, V.O. (2024), "The role of innovations in the formation of strategic management of agricultural enterprises in the post-crisis period", *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 89, pp. 160—163.
9. Kuzoma, V.V. and Pavliuk, S.I. (2020), "Investment and innovation mechanism for forming the competitiveness of agricultural enterprises in conditions of sustainable development", *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, vol. 5 (3), pp. 336—345.
10. Mayorova, I.M. (2019), "Investment and innovation potential of an industrial enterprise", *Vcheni zapysky Tavrijskogo nacional'nogho universytetu imeni V.I. Vernadskogo*. Serija: *Ekonomika i upravlinnja*, vol. 30 (69), no. 2, pp. 139—143.
11. Mann R.V. and Makhno S.V. (2022), "Innovation and investment potential of ukrainian enterprises: conditions of preservation and development in the post-war period", *Ekonomichnyy prostir*, vol. 182, pp. 144—148.
12. Markina I.A. and Marchishinec S.M. (2019), "Development of innovation and investment potential of the industrial sector", *Aktualni problemi innovatsiinoi ekonomiki ta prava*. vol. 2, pp. 5—11.
13. Mykhailyk, O. and Birak, Ye. (2023), "Investment and innovation activities of enterprises under martial law", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 58, available at: <https://economyand-society.in.ua/index.php/journal/article/view/3350/3277> Accessed 31 January 2026).
14. Nazarenko, I.M. (2020), "Diagnostic and management aspects in the system of development of the investment and innovative potential of the enterprise", *Agrosvit*, vol. 22, pp. 23—28.
15. Nikoliuk, O.V. and Burlakov, V.S. (2025), "Current state of innovation and investment activity of agricultural business", *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*, vol. 3, pp. 36—43.
16. Pivtorak, V.S., Yurii, T.P. and Dendebera, O.P. (2024), "Problems and prospects for increasing the innovation and investment activity of small agricultural enterprises", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 67, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4731/4672> Accessed 31 January 2026).
17. Svytnous, N.I. (2021), "Management of investment processes of reproduction of the resource potential of agricultural enterprises", *Ekonomika ta upravlinnia APK*, vol. 1, pp. 166—178.
18. Sokoliuk, S., Sokoliuk, K. and Nepochatenko, O. (2021), "Financing of innovative activities and analysis of the efficiency of using financial resources of agricultural enterprises", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 34, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1056/1013> Accessed 31 January 2026).
19. Starynets, O. H. (2020), "Investment support for innovative activities of agricultural enterprises", *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 57, pp. 87—90.
20. Usykova, O.M. (2018), "Development of innovation and investment potential of subjects of agrarian business: theory, methodology, practice", Doctor of Economics dissertation. Thesis, Economics and management of enterprises, Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petro Vasylenko, Kharkiv, Ukraine.

Отримано редакцією журналу / Received: 05.02.26

Прорецензовано / Revised: 10.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 17.02.26

